

1. Inleiding

Doel

Dit memo biedt inzicht in de financiële risico's, door het mogelijk wegvallen van de SPUK IZA, die spelen in Q1 2025 waarbij nadruk wordt gelegd op het voortzetten van de uitvoer van het IZA van het netwerk Samen Gezond IJssel-Vecht (SGIJV).

Achtergrond

Op de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 29 november 2024 is besloten dat de deelname aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) wordt beëindigd, omdat niet is voldaan aan de afgesproken voorwaarden over de gelijkwaardigheid van partijen en de financiering van het sociaal domein. Dit besluit heeft directe gevolgen door het mogelijk wegvallen van de SPUK-IZA-financiering. Met deze SPUK worden veel projecten en regionale samenwerkingen in de regio IJssel-Vecht gefinancierd. Op landelijk niveau loopt overleg tussen de VNG, VWS en ZN om tot gedragen afspraken te komen over gelijkwaardigheid en voldoende structurele middelen om te investeren in het sociaal domein voor de gemeenten. Op inhoud lopen deze gesprekken constructief. Echter, Minister Fleur Agema heeft op 5 december in het overleg met de VNG aangegeven dat er momenteel geen ruimte is om zorggelden te verschuiven naar het sociaal domein.

BO Wmo 5 december 2024

Tijdens het BO Wmo van 05-12-2024 hebben de bestuurders aangegeven dat zij:

- Kennis hebben genomen van de notitie "Voortzetten gemeentelijke bijdrage netwerk SGIJV na mogelijke stop SPUK IZA" van 4-12-24.
- Hoopvol zijn over de uitkomsten van de onderhandelingen met VWS.
- De beweging van zorg naar gezondheid te willen doorzetten.
- De noodzaak te zien om flexibiliteit te behouden en onomkeerbare besluiten te vermijden.
- De urgentie te voelen om betrokkenheid van de inwoners, deelnemende partijen en personeel te borgen.
- De contracten, indien mogelijk, tijdelijk te verlengen met flexibele afspraken, zodat bij nieuwe ontwikkelingen snel kan worden ingespeeld.

Vervolg

Tijdens het BO van 5-12-24 is de denkrichting aangegeven voor de uitwerking van scenario 2 en 3 uit de memo van 4-12-24. De aanwezige wethouders hebben afgesproken de voorliggende memo (ter kennisgeving) op route te brengen met inachtneming van het korte

tijdsbestek door de landelijke ontwikkelingen. Op 19-12 om 17.00 zal tijdens een extra BO Wmo het vervolg worden besproken, zoals afgesproken in het BO WMO 05-12-2024.

Conclusie

Regio IJssel-Vecht blijft zich Q1 2025 inzetten voor de inhoudelijke doelen van het IZA, ondanks de onzekerheden rondom de financiering. Dit memo biedt een kader dat de voortzetting van de beweging ondersteunt, met speciale aandacht voor het behoud van medewerkers en de uitvoer van het regioplan binnen Samen Gezond IJssel-Vecht en de benutting van ZonMw-middelen.

2. SPUK-IZA-financiering

Bij directe beëindiging van de inzet van SPUK IZA middelen voor Samen Gezond IJssel-Vecht komt de uitvoer van het regioplan van SGIJV onder druk te staan. Dit heeft directe gevolgen voor de ondersteuning van de transitie van zorg naar gezondheid en gedrag.

Huidige afspraken SPUK IZA

De huidige inzet van de SPUK-IZA middelen voor de regio IJssel-Vecht is opgebouwd uit de organisatie van het netwerk en drie hoofdelementen.

- Organisatie netwerk (€600.000):

Voor de basis van de organisatie van Samen Gezond IJssel-Vecht (SGIJV). Hier wordt onder andere de netwerkcoördinator, de programmamanager, de ondersteuning, ambtelijke ondersteuning bestuurders, monitoring en communicatie uit betaald.

1. Coördinatie (€800.000):

Voor de coördinatie van de uitvoer van het regioplan. Hier worden de coördinatoren van de coalities en de coördinatoren van de ketenaanpakken uit betaald.

2. Lokale inzet gemeenten(€800.000):

Voor inzet van IZA projectleiders binnen elke gemeente, vertegenwoordiging vanuit gemeenten binnen de werkgroepen vanuit de coalities en uitvoer lokale projecten die bijdragen aan de IZA-doelstellingen.

3. Uitvoer regioplan(€800.000):

Voor de uitvoer van activiteiten vanuit de coalities om bij te dragen aan de doelstellingen van het regioplan.

3. Financiële risico's en implicaties voor Samen Gezond IJssel-Vecht

Het is onzeker of de SPUK-IZA-financiering wordt voortgezet. Gemeenten moeten voorbereid zijn op scenario's waarin de financiering geheel of gedeeltelijk wegvalt. Het totale budget van SPUK-IZA voor de regio IJssel-Vecht bedraagt €3 miljoen per jaar. Voor Q1 2025 komt dit neer op €750.000 voor de gehele regio. Dit bedrag dekt alle uitgaven.

Tijdens het BO WMO 5-12-24 is de voorkeur uitgesproken voor de uitwerking van het scenario om de financiering van de uitvoering van het regioplan door te zetten tot 1-4-25 waarbij met de samenwerkingspartners onderhandeld wordt over het delen van een gedeelte van de kosten.

Verdeling kosten

Organisatie netwerk €600.000 per jaar, €150.000 per kwartaal):

De contracten van de netwerkcoördinator, de programmamanager, de ondersteuning, ambtelijke ondersteuning bestuurders, monitoring en communicatie, die verantwoordelijk zijn voor de organisatie van het netwerk SGIJV, lopen door. Het verlengen van deze contracten wordt als cruciaal gezien voor de uitvoer van het regioplan.

Deze kosten komen ten goede aan de regio. Bij het wegvallen van de SPUK IZA zal binnen het netwerk het gesprek moeten worden gevoerd over de financiering van de organisatie van het netwerk. Dit is ook aangekondigd tijdens het bestuurlijke overleg SGIJV van 5 december.

1. Coördinatiekosten (€800.000 per jaar, €200.000 per kwartaal):

De contracten van de regionale coördinatoren, die verantwoordelijk zijn voor het aansturen van de samenwerking in SGIJV, lopen door. Het verlengen van deze contracten wordt als cruciaal gezien voor de uitvoer van het regioplan.

Het is mogelijk om een gedeelte van de bijdrage voor de ketenaanpakken tijdelijk op te schorten. Dit betreft een algemene coördinerende rol die wordt ingevuld door de GGD en de coördinatie van de 5 ketenaanpakken vanuit de GGD en Proscop. Lokale ketenaanpakken kunnen worden voortgezet met bestaande (GALA) middelen. In het eerste kwartaal kan €50.000 bespaard worden op de ketenaanpakken. Dit betekent een totaalbedrag van €150.000 voor het eerste kwartaal voor de coördinatiekosten.

Deze kosten komen ten goede aan de regio. Bij het wegvallen van de SPUK IZA zal binnen het netwerk het gesprek moeten worden gevoerd over de financiering van de coördinatiekosten. Dit is ook aangekondigd tijdens het bestuurlijke overleg SGIJV van 5 december.

2. Lokale inzet gemeenten (€800.000 per jaar, €200.000 per kwartaal):

Vijf van de acht gemeentelijke projectleiders worden ingehuurd als ZZP'er. Hoewel deze inzet relatief eenvoudig kan worden afgebouwd, is het advies om deze inzet in Q1 door te laten lopen om bij te blijven dragen aan de beweging die in gang is gezet met het IZA en het GALA.

Deze kosten komen ten goede van de gemeenten en de lokale uitvoer van het IZA. Deze kosten zullen daarom ook door de gemeenten gedragen moeten worden.

3. Uitvoer regioplan (€800.000 per jaar, €200.000 per kwartaal):

Dit bedrag is beschikbaar voor de uitvoer van het regioplan vanuit de coalities. Er zal voorkomen moeten worden dat nieuwe activiteiten worden opgestart die mogelijk na definitief stoppen SPUK IZA niet geborgd kunnen worden. Lopende activiteiten moeten voortgezet worden. De kosten voor uitvoer van het regioplan kunnen in het eerste kwartaal verlaagd worden met €40.000. Dit maakt een totaal van €160.000 voor het eerste kwartaal.

Deze kosten komen ten goede aan de gemeenten en aan de regio met een grotere bijdrage voor gemeenten. Bij het wegvallen van de SPUK IZA zal binnen het netwerk het gesprek moeten worden gevoerd over de financiering van de uitvoer van het regioplan. Dit is ook aangekondigd tijdens het bestuurlijke overleg SGIJV van 5 december.

Invloed op ZonMw-subsidie

De aangevraagde ZonMw-subsidie, bedoeld als aanvulling op SPUK-IZA-middelen, heeft een omvang van €1 miljoen over twee jaar. Deze subsidie kan een besparing opleveren van ongeveer €85.239 per kwartaal. Er lijkt een positief besluit te komen ten aanzien van deze subsidieaanvraag. Definitieve goedkeuring van de ZonMw subsidie vindt in Q1 2025 plaats en zal met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2025 uitgekeerd worden.

Invloed Zorgverzekeraar

Het vraagstuk rondom Spuk IZA overstijgt op bepaalde onderdelen de grenzen van het sociaal domein en raakt ook direct aan de verantwoordelijkheden van zorgverzekeraar Zilveren Kruis. Het IZA benadrukt immers de gezamenlijke opdracht van gemeenten en zorgverzekeraars om bij te dragen aan de gezondheid van onze inwoners.

Vanuit dit perspectief is het essentieel dat Zilveren Kruis een proactieve rol op zich neemt, niet alleen inhoudelijk, maar ook in de vorm van financiële participatie. Programmamanager zal nog voor het BO WMO 19-12 met Zilveren Kruis in overleg gaan.

Verdeling resterende SPUK IZA budget 2024

Het is goed te realiseren dat eind 2024 in totaal €358.603 overgebleven IZA SPUK naar de gemeenten is gegaan. Dit bedrag wordt mogelijk nog hoger. Gemeenten konden dit inzetten voor lokale projecten om de sociale basis te versterken. Aangezien dit budget pas eind november is uitgekeerd hebben gemeenten geen nieuwe projecten kunnen ontwikkelen en is dit geld besteed aan reeds uitgevoerde projecten.

Uitwerking van het scenario kosten Q1 2025, waarbij de ZonMw-subsidie niet wordt meegenomen

	Totaal Q1	Gemeenten		Partners SGIJV	
Organisatie netwerk	€150.000	€75.000	50%	€75.000	50%
Coördinatiekosten	€150.000	€75.000	50%	€75.000	50%
Lokale inzet gemeenten	€200.000	€200.000	100%	€0	0%
Uitvoer regioplan	€160.000	€112.000	70%	€48.000	30%
Totaal	€660.000	€462.000		€198.000	

Het totaalbedrag zal gedeeld worden door de 8 gemeenten, voorstel is om de verdeling vast te stellen o.b.v. de huidige toekenningssystematiek waarbij de lokale inzet gemeenten gelijkmatig verdeeld worden en de overige kosten naar rato van inwonersaantallen. In bijlage I is te zien wat dit voorstel voor financiële gevolgen per gemeente heeft, inclusief ZonMw subsidie.

De onderhandelingen met samenwerkingspartners moeten nog plaatsvinden.

4. Wat vragen wij van u?

Wij vragen de colleges en wethouders

a. Kennis te nemen van de huidige aanpak:

Neem kennis van de tijdelijke verlenging van de cruciale functies binnen SGIJV en

gedeeltelijke uitvoer regioplan om de continuïteit van de regionale samenwerking te waarborgen. Deze aanpak voorkomt onomkeerbare besluiten over contracten, projecten en ketenaanpakken en biedt tijd om te anticiperen op ontwikkelingen rondom de SPUK-IZA-financiering.

b. **Bij te dragen aan een constructieve evaluatie:**

Steun het kritisch evalueren van de ondersteuning van de regionale ketenaanpakken en de uitvoer van het regioplan en waar nodig, het tijdelijk stilleggen van activiteiten die niet direct noodzakelijk zijn om bij te dragen aan de doelen van het regioplan.

c. **Na te denken over de gevolgen wanneer niet ieder college akkoord gaat**

Na het extra ingelaste BO WMO op 19-12-2024 zal een collegebesluit opgesteld worden. Het is goed na te denken wat te doen wanneer niet ieder college akkoord gaat met het collegevoorstel.

d. **Na te denken over de gevolgen wanneer samenwerkingspartners geen financiële bijdrage leveren**

Wanneer na overleg met de samenwerkingspartners duidelijk wordt dat de gevraagde financiële bijdrage niet wordt gedaan staan de gemeenten voor de keuze dit verschil zelf bij te leggen of vast te houden aan de verdeling van de percentages waardoor er minder uitvoer wordt gegeven aan het regioplan en functies worden gehalveerd.

5. Actiepunten en planning

- a. Colleges richtinggevend informeren: Dit memo wordt op route gezet om volgende week voorgelegd te worden aan de colleges van de 8 IJssel-Vecht gemeenten ter kennisneming. Het is aan iedere gemeente zelf om te bepalen op welke manier dit passend is.
- b. BO Wmo overleg: Het memo wordt besproken in het extra BO Wmo op 19-12-24, met nadruk op de voortzetting van SGIJV en het vermijden van onomkeerbare besluiten. Er zal dan meer duidelijkheid zijn over de mogelijke financiële besparingen met minder regionale uitvoer ketenaanpakken en projecten vanuit de coalities.
- c. Evaluatie toekomstperspectief: Gemeenten blijven in gesprek met VWS, zorgpartners en ZonMw over structurele financiering en de transformatie van zorg naar gezondheid.
- d. In Q1 2025 met de partners binnen SGIJV in gesprek over een toekomstbestendig financieringsmodel voor SGIJV

Bijlage: Verdeling kosten gemeenten zonder ZonMw subsidie en bij voortzetting alle activiteiten

	Inwoners	Gelijke verdeling € 200.000	Verdeling obv inwoners € 262.000	Totaal	Tegemoet- koming ZonMw
Dalfsen	29.683	€ 25.000	€ 20.021	€ 45.021	-€ 6.514
Hardenberg	62.260	€ 25.000	€ 41.995	€ 66.995	-€ 13.663
Kampen	55.070	€ 25.000	€ 37.145	€ 62.145	-€ 12.085
Ommen	19.035	€ 25.000	€ 12.839	€ 37.839	-€ 4.177
Staphorst	17.738	€ 25.000	€ 11.964	€ 36.964	-€ 3.892
Steenwijkerland	45.480	€ 25.000	€ 30.676	€ 55.676	-€ 9.980
Zwartewaterland	23.447	€ 25.000	€ 15.815	€ 40.815	-€ 5.145
Zwolle	135.720	€ 25.000	€ 91.544	€ 116.544	-€ 29.783
Totaal		€ 200.000	€ 262.000	€ 462.000	-€ 85.239